

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ		
1. Датум и орган који је именовao комисију: 02. 12. 2022. Наставно-научно веће Филозофског факултета Универзитета у Новом Саду		
2. Састав комисије у складу са <i>Правилима докторских студија Универзитета у Новом Саду</i> :		
1. Алановић Миливој	Редовни професор	Српски језик и лингвистика, 25.11.2020.
презиме и име	звање	ужа научна област и датум избора
Универзитет у Новом Саду, Филозофски факултет, Нови Сад		Председник комисије Редовни професор
2. Тимко Ђитко Оксана	Редовни професор	Филологија, 5. априла 2019.
презиме и име	звање	ужа научна област и датум избора
Свеучилиште у Загребу, Филозофски факултет, Загреб		Члан
установа у којој је запослен-а		функција у комисији
3. Људмила Поповић	Редовни професор	Украјински језик и књижевност, 15. јула 2009.
презиме и име	звање	ужа научна област и датум избора
Београдски универзитет, Филолошки факултет, Београд		Ментор
установа у којој је запослен-а		функција у комисији
II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ		
1. Име, име једног родитеља, презиме: Александар, Елемир, Мудри		
2. Датум рођења, општина, држава: 11.05.1983.		
3. Назив факултета, назив претходно завршеног нивоа студија и стечени стручни/академски назив: Филозофски факултет Нови Сад, МАС Русинистика, мастер професор русинског језика и књижевности		

4. Година уписа на докторске студије и назив студијског програма докторских студија: 2012. година. Језик и књижевност, модул Језик.

III НАСЛОВ ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ: Терминологија у вези зoз вихoвoм дoмашнїх живoтїнoх (кoгнїтївнoлїнгвїстїчнї аспект)

IV ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Навести кратак садржај са назнаком броја страница, поглавља, слика, схема, графикона и сл.

Докторска дисертација *Терминологија у вязи зоз виховом домашніх животиньох (когнитивнолингвистични аспект)* садржи 503 стране. Дисертација обухвата кључну документацијску информацију и осам поглавља:

Прво поглавље, *Уводни надпомнуца* (од 1. до 5. стране), садржи потпоглавља *Тема, Корпус, Циљ, Методологија, Структура работи*.

Друго поглавље, *Теорийно-методологийни рамки*, описује теоријско-методолошке поставке овог рада. Оно садржи потпоглавља *Когнитивна лингвистика* у оквиру којег су представљени основни лингвистички појмови на којима је засновано ово истраживање: лингвокултурологија (*Лингвокултурологија*, од 9–10. стране), језичка слика света (*Јазична слика швета*, од 10–12. стране), наивна слика света и интегрална лингвистика (*Наивна слика швета и интегрална лингвистика*, од 12–15. стране), категоризација и теорија прототипа (*Категоризација и теорија прототипох*, 15. страна), класични и когнитивни ставови о категоријама (*Класични и когнитивни розуменя категоријох*, од 15–19. стране), ограде (*Оградзена (hedges)*, од 19–1. стране), основни ниво категорије (*Основни уровень категориј*, од 21–22. стране), појмовна метафора (*Поняцова метафора*, од 22–23. стране), поетска, лексичка и појмовна метафора (*Поетска, лексична и поняцова метафора*, од 23–26. стране), системи појмовних метафора (*Системи поняцових метафорох*, 26–28. стране), примарне метафоре (*Примарни метафори*, од 28–29. стране), метонимија (*Метонимия*, од 29–32. стране), метафтонимија (*Метафтонимия*, од 32–34. стране), и стереотип, прототип, концепт (*Стереотип, прототип, концепт*, од 34–37. стране).

Треће поглавље представља концептуалну анализу номинационих модела и састоји се од сегмената *Номинацијна слика швета / концептуална анализа на материялу лексемох у вязи зоз виховом домашніх животиньох* (37. страна), *Анализа* (од 37–116. стране), *Закљученя* (од 116–121. стране), *Прегляд наппрямох зоз схемами доменох* (од 121–141. стране).

Четврто поглавље доноси концептуалну анализу фразеолошког материјала и састоји се од потпоглавља *Фразеологийна слика швета / концептуална анализа на материялу фразеологизмох* (141. страна), *Анализа* (од 141–225. стране), *Закљученя* (од 225–251. стране), *Прегляд концептуалних польох фразеологизмох* (од 251–263. стране).

Пето поглавље, *Асоцијативни тест*, састоји се од одељака *Асоцијативна метода* (од 263–264. стране), *Применливосц асоцијативних вигледованьох* (од 264–265. стране), *Прецедентни код* (од 265–266. стране), *Методологија виробку асоцијативного тесту* (266. страна), *Число стимулусох* (266. страна), *Асоцијативне польо, ядро, периферия* (од 267–268. стране), *Тип реакциј* (од 268–269. стране), *Число вититанікох* (од 269–270. стране), *Возрост вититаних* (270. страна), *Асоцијативни тест хованє домашніх животиньох* (270. страна), *Стимулуси у тесту* (од 270–271. стране), *Записованє одвитох* (од 271–272. стране), *Представяне одвитох у рамикох асоцијативного поля* (од 272–273. стране), *Анализа асоцијативного тесту* (од 273–391. стране), *Закљученя* (од 391–396. стране), *Омисії* (391. страна), *Найвецей розлични одвити* (од 391–392. стране), *Ядро* (од 392–393. стране), *Асоцијативна граматика* (од 393–396. стране).

Шесто поглавље, *Закљученє* (од 396–438. стране), представља закључак рада које се састоји од следећих сегмената: *Категоризација домашніх животиньох у јазичней слики Руснацох* (од 396–396. стране), *Катетория домашні животині* (од 396–430. стране), *Поровнујуци препатрунок фреквенциј членох катетории домашня животиня (статок, живина/дробизг, любимец)* (од 430–432. стране), *Оградзена* (од 432–434. стране), *Прегляд стереотипних представох о домашніх животиньох* (од 434–436. стране), *Значносц и применка дисертациј* (од 436–438. стране).

Седмо поглавље обухвата прилоге (*Прилоги*), односно резултате асоцијативног теста (*Асоцијативна анкета*, од 438–440. стране; *Асоцијативни словник* (од 440–460. стране), као и фрагменте транскрибованих интервјуа са терена (*Приклад интервју (теренске вигледованс*, од 460–476. стране).

Последње, осмо, поглавље садржи списак цитиране литературе (*Литература*, од 476–503. стране).

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Истраживање се састоји од осам поглавља. У првом поглављу су представљене основне уводне информације о истраживању – дефинисани су тема, корпус, циљ и основне истраживачке методе.

Друго поглавље представља опис теоријске заснованости истраживања. С обзиром на то да су когнитивнолингвистичка истраживања русинског језика релативно ретка, ово поглавље је значајно и због формирања когнитивнолингвистичке терминологије на русинском језику. Представљене су основне когнитивнолингвистичке теорије и термини (језичка слика света, наивна слика света, концепт, прототип, стереотип), сажето су описани почети когнитивистике као интердисциплинарне науке с кратким освртом на различити развој когнитивне парадигме у западној лингвистици, славистици и у Србији. Наведене су и информације о когнитивно усмереним радовима у русинистици.

С обзиром на чињеницу да је дисертационо истраживање засновано на издвајању и концептуализацији категорија у језичкој слици Русина, представљени су различити приступи категоризацији у когнитивној лингвистици. У оквиру овог дела, наведене су информације о оградама које се користе приликом одређивања прототипичних и периферних чланова категорија (*hedges*).

Поред категоризације, детаљно је размотрен и један од основних предмета когнитивнолингвистичких истраживања – појмовна метафора. Представљена су различита становишта у вези са сагледавањем метафоре – поетске, лексичке и појмовне. Наведени су основни типови појмовних метафора. Размотрени су појмови помоћу којих се описује концептуализација језичке слике света – примарна метафора, метонимија, метафтонимија. На крају овог дела посебна пажња је посвећена таквим појмовима као што су стереотип, прототип и концепт, који су од кључне важности за разумевање и опис језичке слике света.

У трећем поглављу је издвојено 13 смерова концептуализације којима се креће у језичкој слици света Русина када се полази од ДОМАЋЕ ЖИВОТИЊЕ као изворног домена.

Као најпродуктивнији смер се истиче концептуализација ДОМАЋА ЖИВОТИЊА, ПРЕДМЕТ (у вези са домаћом животињом) → ЧОВЕК. Њену структуру чине шест концептуалних поља: ЧОВЕКОВА СПОЉАШЊОСТ; ЧОВЕКОВЕ ОСОБИНЕ; СТАЊА ЧОВЕКА; ЧОВЕКОВЕ АКТИВНОСТИ И ПОНАШАЊЕ; МЕЂУЉУДСКИ ОДНОСИ, ДРУШТВЕНА КАРАКТЕРИЗАЦИЈА ЧОВЕКА. У оквиру овог смера осмишљава се најпродуктивније концептуално поље ЧОВЕКОВЕ АКТИВНОСТИ И ПОНАШАЊЕ, у којем су издвојени следећи концепти: РОЂЕЊЕ, ОДНОС ПРЕМА ПОСЛУ, ПИЈАНСТВО, ПОКРЕТИ, ГОВОР, СЕКСУАЛНА АКТИВНОСТ, НАЧИН РАДА, НЕУСПЕШАН ПОСАО.

Поред смера метафоризације ДОМАЋА ЖИВОТИЊА, ПРЕДМЕТ (у вези са домаћом животињом) → ЧОВЕК уочени су и следећи смерови ДОМАЋА ЖИВОТИЊА → ПРЕДМЕТ, ДОМАЋА ЖИВОТИЊА → ЖИВОТИЊА, ДОМАЋА ЖИВОТИЊА → БИЉКА, ЧОВЕК → ДОМАЋА ЖИВОТИЊА.

Анализирани материјал показује да је метафора (155 примера од укупно 196, 79%) најчешћи механизам формирања концепата у истраживаној области. Ређе, секундарне номинације представљају резултат метонимије (21 пример, 10,7 %), метафтонимије (11 примера, 5,61%) и персонификације (9 примера, 4,59 %).

У четвртном поглављу представљена су концептуална поља у вези са домаћим животињама која су садржана у фразеологизмима. С обзиром на недовољну транспарентност мотивисаности фразеологизама, у анализи су примењене и лингвокултуролошке методе. Како би се боље разумели

принципи фразеологизације, мотивација метафоричких пресликавања, коришћени су описи традиционалне културе Русина у Војводини. Притом се водило рачуна о томе да је фразеологија Русина део општесловенског фразеолошког фонда. Испоставило се да највише сличности у истраживаном домену русинска фразеологија показује са украјинском, с обзиром на то да се највећи део русинских фразеологизама који садрже називе домаћих животиња може пронаћи и у фразеолошким речницима украјинског језика.

Анализирани фразеологизми најчешће преносе слику која је део концептуалног поља *Човекове активности и понашање*. Нешто ређе је циљни домен део концептуалног поља *Особине људи (психичка карактеризација човека)*. Следе концептуална поља *Друштвена карактеризација човека*, *Човекова стања и осећања*. Приближно једнако су заступљени фразеологизми који су део концептуалних поља *Човекова спољашњост (телесна карактеризација човека)* 11 (6%) и *Међуљудски односи* 10 (6%). Најмање су заступљена концептуална поља *Природне појаве* и *Материјални статус*.

Пето поглавље представља резултате аутентичног асоцијативног теста који је као помоћни инструмент истраживања помогао јаснијем сагледавању типичних чланова категорије. Резултати експеримента су сагледани и из угла асоцијативне граматике, у складу са учењем Јурија Караулова. Тест се састоји од 43 стимулуса, односно 48 питања. Првих пет питања је у вези са информаторима и не представљају стимулусе (место становања, пол, године, матерњи језик, године). Асоцијативни тест је пружио информације о члановима различитих поткатегија домаћих животиња, прототипичним члановима категорија и њиховој периферији.

Шесто поглавље доноси синтезу закључака, изведену на основу претходних делова. Представљене су поткатегије, издвојени су њихови прототипични чланови и они који чине периферију, истакнути су стереотипи у вези са домаћим животињама. Изнете су такође претпоставке о томе како је дошло до промена у рангирању чланова категорије.

Седмо поглавље садржи прилоге а у последњем, осмом, наведена је цитирана литература.

VI СПИСАК НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА КОЈИ СУ ОБЈАВЉЕНИ ИЛИ ПРИХВАЋЕНИ ЗА ОБЈАВЉИВАЊЕ НА ОСНОВУ РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА У ОКВИРУ РАДА НА ДОКТОРСКОЈ ДИСЕРТАЦИЈИ:

Таксативно навести називе радова, где и када су објављени. Прво навести најмање један рад објављен или прихваћен за објављивање у складу са *Правилима докторских студија Универзитета у Новом Саду* који је повезан са садржајем докторске дисертације. У случају радова прихваћених за објављивање, таксативно навести називе радова, где и када ће бити објављени и приложити потврду уредника часописа о томе.

Мудри, А. (2020). Метафорични значења з назвох домашніх животињох хтори ше одноша на човека. У: Полислав, у штампи. (Садржај зборника са наведеним радом је достављен као прилог)

Мудри, А. (2020а). О поняцовой метафори у руским языку. *Studia Ruthenica*, 25, 98–103. <https://druzтво.org/ruski/vidania/26%20Studia%20Rutenika%2026%20-%2008.%2003.%202021..pdf>

VII ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА:

Кључни закључци истраживања могу се сажето представити путем следећих ставова.

У језичкој слици света Русина у Војводини постоје две велике супкатегије подређене категорији ДОМАЋЕ ЖИВОТИЊЕ. То су категорије СТОКА и ЖИВИНА (СТАТОК, ЖИВИНА/ДРОБИЗГ). Резултати аутентичног асоцијативног теста су показали да се као резултат промена у свакодневном животу Русина у Војводини у модерно време јавља и једна бројчано мања поткатегија ЉУБИМЦИ (ЛЮБИМЦИ).

Прототипични члан категорије ДОМАЋЕ ЖИВОТИЊЕ у језичкој слици света Русина је *пас (пес)*. Прототипични члан подређене категорије СТОКА је домаћа животиња *крава (крава)*. На периферији те категорије се налазе домаће животиње: *коза (коза)*, *овца (овца)*, *коњ (коњ)*, *магарац (магарец)*, *свиња (швиња)*. Као најпрепознатљивији типични члан категорије ЖИВИНА/ДРОБИЗГ се јавља *кокошка (кура)*. Као мање препознатљиви чланови, који формирају периферију те категорије, јављају се домаће животиње *гуска (гуска)*, *ћурка (пуљка)*, *патка (качка)*, *когут (петао)*, *зец (заяц)*.

Концептуална анализа номинација је показала да је централни, односно прототипични члан категорије СТОКА у оквиру грађе засноване на истраживању номинација представља домаћа животиња *коњ (коњ)* (39). Периферију те категорије чине *крава (крава)* (25), *свиња (швиња)* (13), *коза (коза)* (10), *овца (овца)* (10), *магарац (магарец)* (7).

Централни члан категорије ЖИВИНА у оквиру исте грађе (номинације) представља домаћа животиња *кура* (20), а мање су истакнути чланови који формирају периферију те категорије: *гуска* (8) *заяц* (4), *качка* (2), *пуљка* (2).

Категорија ЉУБИМЦИ (ЛЮБИМЦИ), издвојена полазећи од грађе номинација, састоји се од чланова *пас (пес)* (12) и *мачка (мачка)* (5), из чега следи да је домаћа животиња *пас (пес)* више препознатљив као члан ове категорије.

На основу учесталости појављивања назива животиње као изворног домена у фразеолошкој грађи, можемо закључити о месту одређеног члана у саставу категорије. Из прегледа заступљености ентитета у вези са одгојем домаћих животиња следи да је *пас (пес)* (28) најчешћи члан категорије ДОМАЋЕ ЖИВОТИЊЕ, затим следи *крава (крава)*, *швиња (свиња)*, *коњ (коњ)*, и *кокошка (кура)*. У категорији СТОКА најчешће се појављују називи животиња *крава (крава)* (14) и *швиња (свиња)* (14), а затим следе: *коњ (коњ)* (13), *овца (овца)* (7), *коза (коза)* (7), *магарац (магарец)* (7). Прототипични члан категорије ЖИВИНА (ЖИВИНА/ДРОБИЗГ) је *кокошка (кура)* (14), а затим следе: *зец (заяц)* (6), *патка (качка)* (4), *гуска (гуска)* (3), *ћурка (пуљка)* (2). Прототипични члан категорије ЉУБИМЦИ је *пас (пес)* (28), а мање препознатљив члан је *мачка (мачка)* (13).

Стереотипне представе о домаћим животињама, издвојене на основу номинација, фразеолошке и асоцијативне грађе, могу се свести на следеће:

- крава - глупа, лошег карактера, некултурна, не подноси црвену боју, пуно једе;
- свиња - агресивна, раздражљива, лоше утиче на друге, алава;
- коњ - глуп, нестрпљив, нервозан, поносан;
- овца - глупа, наивна;
- коза - глупа, наивна;
- магарац - глуп, твардоглав, упоран;
- кокошка - глупа, уплашена, свађалица;
- гуска - глупа, поносна, наивна;
- ћурка - глупа, поносна, бојажљива;
- патка - глупа, трапава;
- зец - бојажљив;
- пес - ништаван, непоуздан, веран, али и склон издаји;

мачка - зла, лукава, неверна, поносна, љубазна.

Анализом номинација и фразеологизама се продрло и у архаичну језичку слику света Русина. С обзиром на фреквенцију чланова категорије ДОМАЋЕ ЖИВОТИЊЕ у номинацијама и фразеологизмима, закључује се да је у прошлости прототипичан члан категорије СТОКА (СТАТОК) био *коњ* (*коњ*) (39/13). Следе *крава* (*крава*) (25/14), *свиња* (*швиња*) (13/14), *коза* (*коза*) (10/7), *овца* (*овца*) (10/7), *магарац* (*магарец*) (7/7). Прототипични члан категорије ЖИВИНА (ЖИВИНА/ДРОБИЗГ) је *кокошка* (*кура*) (20/14), а затим следе *гуска* (*гуска*) (8/3), *зец* (*заяц*) (4/6), *патка* (*качка*) (2/4), *ћурка* (*пуљка*) (2/2). Прототип категорије ЉУБИМЦИ је *пас* (*пес*) (12/28) а мање препознатљив члан је *мачка* (5/13). Разлике у фреквенцији појављивања назива животиња у архаичној језичкој слици света и новијој, о којој се закључује на основу резултата асоцијативног теста, износе: (*коњ* (*коњ*)) (39/13), *крава* (*крава*) (25/14), и *пас* (*пес*) (12/28)). Таква статистика сведочи о томе да је домаћа животиња *коњ* временом уступила место прототипичног члана категорије СТОКА (СТАТОК), те да га је на том месту заменила *крава*. Ова промена је, по свему судећи, условљена развојем механизације, односно смањеном потребом за коњима у пољопривредним пословима. То је условило и промену сагледавања основних функција коња – од радне снаге ка спорту, забави, престижу, што потврђују резултати аутентичног асоцијативног теста.

Улоге чланова категорије ЖИВИНА (ЖИВИНА/ДРОБИЗГ) у језичкој слици света Русина остале су непромењене, што потврђују сва три нивоа анализе. Мања разлика у фреквенцији појављивања је заступљена код члана категорије *патка* (*качка*) (2/4). Само асоцијативни тест показује формирање новог назива категорије ЖИВИНА наспрам старог ДРОБИЗГ.

Иако се то на нивоу номинација и фразеологизама не може приметити, домаћа животиња *зец* (*заяц*) постепено губи своје место у категорији ДРОБИЗГ, коју Русини, очигледно под утицајем српског језика, све чешће концептуализују искључиво као живину. Одговори у асоцијативном тесту показују да се као одговор на стимулус *живина* не појављује реакција са називом те домаће животиње, док се у одговорима на стимулус *дробизг* она појављује. Ова промена није резултат промене функције ове домаће животиње, већ представља резултат промене концепта категорије под утицајем концептосфере српске културе.

Истраживање је показало да је *пас* (*пес*) истакнутији члан категорије домаћих животиња у односу на *мачку*, што се потврдило на сва три нивоа анализе. У одговорима на стимулус домаћа животиња (*домашња животиња*) у асоцијативном тесту *пес* (38) је прототипичан члан те категорије; исто се запажа и на материјалу фразеологизама, где се лексема *пас* најчешће појављује у односу на друге домаће животиње (28). Међутим, запажа се промена у описивању функција *пса* – од чувара дома ка љубимцу, односно пријатељу.

Најчешће истакнуте карактеристике домаћих животиња, сагледане из угла прототипичних, су понашање, изглед, функција и место становања. Стереотипне представе о домаћим животињама су мотивисане понашањем домаће животиње или њеном функцијом. Уочено је да што је мања корист за човека од домаће животиње, то су негативније стереотипне представе о њој. У том смислу стереотипне представе о мање корисним домаћим животињама приближавају се представама о дивљим животињама.

VIII ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА:

Експлицитно навести позитивну или негативну оцену начина приказа и тумачења резултата истраживања.

Дисертационо истраживање *Терминологија у вязи зоз виховом домашніх животиньох (котнитуивнолингвистични аспект)* кандидата Александра Мудрог представља свеобухватан опис категорије домаћих животиња у језичкој слици света Русина, представљене из аспекта когнитивне лингвистике и лингвокултурологије. У питању је прво дисертационо истраживање које је засновано на грађи русинског језика, чији је метајезик такође русински, што је поставило пред аутора додатне изазове појмовно-терминолошке природе јер је он наступио као пионир у области формирања тог слоја русинске лексике отворивши тиме пут и другим истраживачима.

А. Мудри зналачки систематизује основне методе описа структуре категорије у оквиру когнитивнолингвистичког приступа, темељно образлаже свој избор метода и грађе. Кандидат истиче три најважнија аспекта из којих сагледава категорију – на нивоу номинација које служе као полазна основа за метафоричка, метонимијска и друга пресликавања особина домаћих животиња у друге циљне домене, затим фразеологизама и, најзад, асоцијативног експеримента, анализира резултате до којих долази и указује на кључне проблеме истраживања.

Сагледавање фразеолошког слоја и резултата асоцијативног испитивања, које је аутор спровео на узорку од 100 испитаника, допушта да се изнесу закључци о динамичким променама у концептуализацији испитиване категорије, с обзиром на чињеницу да фразеолошки слој лексике одсликава архаичне представе, а асоцијативни експеримент даје основу за закључке о погледу на свет модерног човека.

Први аспект – посматрање назива домаћих животиња као полазног домена за структурирање појмовних метафора, разматра се с ослоном на релевантне теорије (G. Lakoff, M. Johnson, M. Turner, J. Grady, Kövecses, S. Narayanan, G. Facounnier, S. Martsa и др.), које се критички примењују у анализи.

Из угла другог аспекта приказане су лингвокултуролошке корелације фразеологизама и лексема-компоненти назива домаћих животиња, док асоцијативни експеримент потврђује или негира стереотипне представе одсликане на фразеолошком нивоу. На тај начин кандидат врши рангирање лексема на основу следећих показатеља: 1) по броју срастања у номинацијама (транспозициона активност); 2) по броју фразеологизама са сваком анализираним лексемом (фразеолошка активност); 3) по фреквентности у савременом језику, на основу анализе резултата аутентичног асоцијативног теста (активност у савременим процесима стереотипизације).

Аутор примењује како когнитивнолингвистичке методе, тако и лингвокултуролошке, повезујући садржај фразеологизама са најразличитијим народним веровањима, митовима, обичајима и традицијама. У свакој поткатегорији се наводе специфични културолошки садржаји, карактеристични само за русински језик, али се указује на паралеле које постоје у језичким сликама Украјинаца (посебно у вези са фразеологизмима) и Срба (када је очигледан лингвокултуролошки утицај једне средине на другу), као и других словенских народа.

Кандидат темељно истражује све факторе који утичу на одређивање оквира испитиване категорије и формирање стереотипних представа о њеним члановима, указује на неке занимљиве примере повезаности тих представа са народним обичајима, пословицама, песмама итд., што чини дисертацију занимљивом и из угла етнолингвистике.

IX КОНАЧНА ОЦЕНА ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ:

Експлицитно навести да ли дисертација јесте или није написана у складу са наведеним образложењем, као и да ли она садржи или не садржи све битне елементе. Дати јасне, прецизне и концизне одговоре на 3. и 4. питање:

1. Да ли је дисертација написана у складу са образложењем наведеним у пријави теме? **ДА**

2. Да ли дисертација садржи све битне елементе? **ДА**

3. По чему је дисертација оригиналан допринос науци?

Комисија позитивно оцењује докторску дисертацију Александра Мудрог. Дисертација представља пионирско дело у домаћој лингвистици и славистици како због приступа истраживању који је максимално објективизован, тако и због обима и природе грађе која је послужила као основа

за анализу и самог метајезика истраживања.

Свако од три кључна поглавља дисертације – анализа когнитивне метафоре са изворним доменом ДОМАЋА ЖИВОТИЊА, дескрипција фразеолошке грађе која одсликава петрификоване представе о домаћим животињама и излагање резултата асоцијативног експеримента који реферише о представама о домаћим животињама савремених говорника русинског језика, представља заокружену анализу, те би могло само по себи представљати дисертационо истраживање.

Кандидат се ослања на савремени методолошки апарат, илуструје познавање бројних лингвистичких теорија које критички примењује у својој анализи. Комбинација когнитивнолингвистичких и лингвокултуролошких метода са асоцијативним експериментом, коју је применио кандидат у свом истраживању, може послужити као модел за описивање различитих фрагмената језичке слике стварности, у чему видимо теоријски допринос дисертације науци о језику.

Резултати асоцијативног експеримента који је спровео кандидат у циљу верификације резултата до којих је дошао анализом номинација и фразеолошке грађе, представљају тематски асоцијативни речник русинског језика, који има своју практичну примену у сличним проучавањима језичке слике света Русина.

Истраживање је спроведено компетентно, модерним методолошким апаратом. Консултована је релевантна литература. Резултати истраживања приказани су аргументовано, убедљиво и јасно. Несумњива је научна новина дисертације, која отвара нови вектор лингвистичких истраживања у области русинистике, синкретизујући досадашња истраживања у области когнитивнолингвистичког и лингвокултуролошког приступа проучавању језичке слике света војвођанских Русина.

4. Који су недостаци дисертације и какав је њихов утицај на резултат истраживања?

X ПРЕДЛОГ:

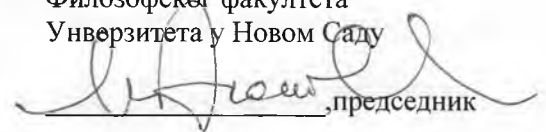
На основу наведеног, комисија предлаже:

а) да се докторска дисертација прихвати, а кандидату одобри одбрана.

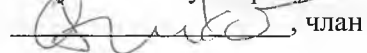
Место и датум:

Нови Сад, 14.12.2022.

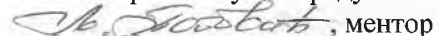
1. Миливој Алановић,
редовни професор
Филозофског факултета
Универзитета у Новом Саду

 председник

2. Оксана Тимко Ђитко,
редовни професор
Филозофског факултета
Свеучилишта у Загребу

 члан

3. Људмила Поповић,
редовни професор
Филолошког факултета
Универзитета у Београду

 ментор